

1. ANALIZA SWOT DLA OBSZARU OBJĘTEGO LSR; WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z PRZEPROWADZONEJ ANALIZY

Analiza SWOT jest podsumowaniem mocnych i słabych stron obszaru LGD wynikających z uwarunkowań wewnętrznych oraz szans i zagrożeń zdeteterminowanych w dużej mierze przez czynniki zewnętrzne.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<i>uwarunkowania przestrzenne</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Położenie w granicach administracyjnych jednego powiatu 	
<i>środowisko przyrodnicze</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wysoka jakość środowiska przyrodniczego – brak rozwiniętego przemysłu powodującego zagrożenia dla naturalnej przestrzeni regionu ➤ Duże walory przyrodniczo-krajobrazowe obszaru (potencjalna ostoja siedliskowa Natura 2000 „Dolina Tyśmienicy”, OCK Annówka, rezerwat przyrody „Czapliniec”, 3 projektowane obszary chronionego krajobrazu) ➤ Duży potencjał środowiskowy w zakresie możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii (energia wiatru, energia słoneczna, biomasa) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niewystarczająca i niskiej jakości infrastruktura ochrony środowiska (niski stopień skanalizowania, funkcjonujące składowiska nie spełniające wymagań technicznych) ➤ Niska świadomość ekologiczna mieszkańców ➤ Brak systemu selektywnej zbiórki odpadów ➤ Małe zasoby wód powierzchniowych
<i>dziedzictwo historyczne i kulturowe</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wielowiekowe dziedzictwo kulturowe (liczne zabytki, miejsca pamięci narodowej, specyficzna architektura, strój regionalny, potrawy wpisane na ministerialną Listę Produktów Tradycyjnych) ➤ Znaczna liczba twórców ludowych kultywujących tradycje rozwoju rzemiosła i rękodzieła ludowego (haftarstwo, malarstwo, rzeźbiarstwo, kowalstwo, stolarstwo artystyczne, koronkarstwo, wyroby z wosku i trawy) 	
<i>potencjał demograficzny, aktywność społeczna, rynek pracy</i>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wysoki poziom aktywności społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Słaby poziom wykształcenia mieszkańców -wysoki udział ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym ➤ Ujemny przyrost naturalny ➤ Relatywnie niski udział ludności w wieku produkcyjnym ➤ Brak odpowiedniej sieci, a także niedoinwestowanie istniejących obiektów, które stanowić mogą „centra życia” i aktywizacji mieszkańców wsi (kluby,

	<p>świetlice, obiekty sportowe, domy kultury, biblioteki, place zabaw)</p> <p>➤ Zła sytuacja na rynku pracy (wysokie bezrobocie – w tym ukryte, brak alternatywnych miejsc pracy poza rolnictwem)</p>
<i>potencjał gospodarczy, rolnictwo</i>	
<p>➤ Bogata oferta terenów inwestycyjnych</p> <p>➤ Znaczna liczba gospodarstw ekologicznych wykorzystujących wysoki potencjał środowiskowy do rozwoju rolnictwa ekologicznego i produkcji wysokiej jakości żywności</p> <p>➤ Zrzeszenia producenckie reprezentujące podstawowe gałęzie produkcji rolnej obszaru</p>	<p>➤ Niski wskaźnik rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej</p> <p>➤ Słabo rozwinięta oferta wspierania rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości</p> <p>➤ Duży udział w strukturze gruntów gleb średnich i słabych klas bonitacyjnych</p> <p>➤ Mało efektywne i rozdrobnione gospodarstwa rolne</p>
<i>turystyka</i>	
<p>➤ Duży potencjał (czyste, mało przekształcone środowisko, liczne zabytki i miejsca wydarzeń historycznych) sprzyjający rozwojowi turystyki</p> <p>➤ Przywiązanie mieszkańców do tradycji lokalnych, stanowiące wartość dla rozwijania agroturystyki</p> <p>➤ Szlaki dziedzictwa kulturowego o znaczeniu regionalnym</p>	<p>➤ Słabo rozwinięty i niewypromowany produkt turystyczny</p> <p>➤ Słabo rozbudowana sieć lokalnych szlaków turystycznych</p> <p>➤ Brak sieci i punktów informacji turystycznej</p> <p>➤ Znaczące braki w infrastrukturze turystycznej (baza noclegowa i gastronomiczna, mała infrastruktura turystyczna: oznakowanie, przewodniki, ławki, parkingi itp.)</p> <p>➤ Mała ilość gospodarstw agroturystycznych</p> <p>➤ Zaniedbane przestrzenie publiczne w miejscowościach wiejskich, wpływające negatywnie na odczucia turystów</p>
<i>infrastruktura techniczna, usługi</i>	
<p>➤ Dobra zewnętrzna dostępność komunikacyjna</p> <p>➤ Ważne szlaki komunikacyjne o znaczeniu krajowym i regionalnym (DK 63 – bezpośrednie powiązanie z drogowym przejściem granicznym w Sławatyczach, DK 19 – jeden z ważniejszych szlaków drogowych, łączący główne ośrodki miejskie wschodnich regionów Polski)</p> <p>➤ Wysoki współczynnik gęstości sieci dróg krajowych oraz dróg powiatowych twardych</p> <p>➤ Zapewniony dostęp do usług ochrony zdrowia i edukacji</p>	<p>➤ Słaba jakość techniczna dróg (krajowych, regionalnych, lokalnych)</p> <p>➤ Niski współczynnik gęstości dróg gminnych twardych</p> <p>➤ Znikoma rola połączeń kolejowych w dostępności komunikacyjnej obszaru</p> <p>➤ Brak miejsc obsługi podróżnych, w których skoncentrowane byłyby podstawowe, niezbędne usługi (parkingi, baza gastronomiczna, miejsca noclegowe)</p> <p>➤ Niski stopień skanalizowania obszaru</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niski stopień gazyfikacji ➤ Mała ilość i zły stan techniczny prawidłowo zorganizowanych składowisk odpadów komunalnych
--	---

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wykorzystanie korzystnych warunków do rozwoju odnawialnych źródeł energii ➤ Rozwój inwestycyjny terenów leżących w sąsiedztwie ważnych szlaków komunikacyjnych (DK 19, DK 63) ➤ Przywrócenie ruchu na linii kolejowej nr 30 ➤ Rozwój rolnictwa ekologicznego związany z wzrastającym popytem na zdrową żywność ➤ Rozbudowa systemu dystrybucji i zbytu dla surowców ekologicznych ➤ Rozwój turystyki, w tym turystyki „blisko natury” ➤ Rozwój agroturystyki związany z wzrastającym zainteresowaniem dziedzictwem kulturowym wsi, rękodzielnictwem oraz szeroko pojmowaną kulturą wiejską ➤ Wykorzystanie możliwości związanych z rozwojem technologii informacyjno-komunikacyjnych (np. e-learning, e-handel) ➤ Wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania ➤ Wykorzystanie doświadczeń w zakresie kreowania rozwoju innych jednostek i organizacji, w tym zagranicznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Utrzymywanie się niekorzystnych trendów demograficznych ➤ Migracja młodych wykształconych ludzi z terenów wiejskich do dużych ośrodków miejskich ➤ Wzrost patologii i osłabienie tożsamości kulturowej wywołany liberalizacją obyczajów, brakiem możliwości zagospodarowania czasu wolnego młodzieży (brak odpowiedniej infrastruktury) ➤ Zła sytuacja gospodarcza kraju i regionu; marginalizacja województwa lubelskiego ➤ Brak skoordynowanej, długofalowej polityki rolnej ➤ Brak przemian strukturalnych na wsi ➤ Konkurencja inwestycyjna terenów położonych wokół dużych regionalnych ośrodków miejskich ➤ Konkurencja sąsiednich, atrakcyjnych obszarów turystycznych ➤ Brak działań związanych z modernizacją Kanału Wieprz-Krzna ➤ Niewykorzystanie możliwości zewnętrznego dofinansowania ➤ „zalanie” rynku przez tanie i słabej jakości produkty z państw wschodnich ➤ Brak wspólnego i skoordynowanego działania różnych partnerów na rzecz rozwoju obszaru LGD ➤ Ubożenie ludności i uzależnienie od pomocy zewnętrznej ➤ Zbiurokratyzowany system prawny i podatkowy hamujący realizację różnych działań (np. powstawanie przedsiębiorstw, rozwijanie produkcji surowców rolnych poprzez ustanawianie limitów)

Przegląd mocnych stron tego obszaru wskazuje na możliwość rozwijania kilku podstawowych sfer, tj. np. turystyki.

Zasoby, jakimi dysponuje obszar LGD umożliwiają rozwijanie sektora turystycznego w kilku wymiarach:

- turystyka związana z przyrodą, wykorzystująca bogactwo fauny i flory obszarów chronionych w północnej części obszaru oraz w dolinie Tyśmienicy,
- turystyka związana z dziedzictwem historycznym, bazująca na licznych zespołach dworsko-pałacowych, tradycyjnej architekturze, grodzisku średniowiecznym, szlakach historycznych,
- turystyka związana z duchowością, oparta o zabytki sakralne, poznawanie tradycyjnych zawodów, kulinariów, rzemiosła.

Wykorzystanie tych potencjałów wymaga podjęcia działań związanych z wyposażeniem obszaru w niezbędną infrastrukturę obsługi turystów. Dotyczy to zarówno miejsc noclegowych, usług gastronomicznych, infrastruktury informacyjnej, jak i wszelkich usług ułatwiających pobyt turysty (usługi finansowe, infrastruktura sportowa i rekreacyjna, infrastruktura społeczna, rozwinięty wachlarz podstawowych usług dla ludności).

Poza inwestycjami potrzebna jest również zintegrowana, przemyślana promocja tego obszaru jako atrakcyjnego turystycznie.

Dużym problemem tego obszaru jest monofunkcyjność wsi i niekorzystna struktura gospodarstw rolnych (gospodarstwa rozproszone, niskotowarowe). Na obszarze LGD wielu rolników znalazło niszę produkcyjną w postaci ekologicznej żywności. Biorąc pod uwagę rosnący rynek tego typu towarów należy dalszym ciągu wspierać rozwój zarówno produkcji, jak i zbytu towarów ekologicznych. Część gospodarstw powinna wykorzystać szanse jakie stworzy rozwijający się sektor turystyczny, natomiast część rolników powinna bądź podjąć działalność gospodarczą bądź zdywersyfikować działalność gospodarstwa rolnego. Takie działania pozwolą na zwiększenie wachlarza usług na obszarach wiejskich czyniąc je atrakcyjniejszymi do zamieszkania.

Mieszkańcy obszaru LGD wykazują się sporą aktywnością wyborczą oraz w zakresie działalności organizacji pozarządowych. Aktywność ta jest jednak hamowana przez postawy społeczne wynikające z wysokiego bezrobocia czy niskiego poziomu wykształcenia. Z tego względu, dla zachowania integralności wspólnoty LGD, konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zachowania i podniesienia aktywności mieszkańców poprzez większe zaangażowanie ich w działalność kulturalną, edukacyjną czy sportową. Działania te powinny przynieść pozytywne efekty w sferze społecznej (podtrzymanie tożsamości i przywiązania do obszaru LGD, większa integracja społeczna, zahamowanie migracji) oraz gospodarczej (wykorzystanie oddolnych inicjatyw mieszkańców do poprawy wizerunku tego obszaru i uatrakcyjnienia pobytu turystów).